

Wczoraj złożyli zeznania ostatni świadkowie

35-ty dzień rozprawy przeciw posłom z Centrolewu

PO BURZY — SPOKÓJ

Wczoraj zeznawali końcowi świadkowie procesu brzeskiego. Po przedwczorajszym, burzliwym dniu, panował na sali idealny spokój. Publiczności przybyło niewiele.

LIST P. LIEBERMANA

Adw. Grossfeld z Przemyśla przyniósł do sądu list, jaki otrzymał od p. Liebermana na kilka dni przed jego aresztowaniem. W liście owym, datowanym 2 września (aresztowanie nastąpiło 9. 9.) pisał wówczas oskarżony: „Wedle pewnych informacji... upatrzone sobie moją osobę i czatują na mnie. Towarzysze... są zdania, że bezpieczeństwo mojej osoby jest lepiej zagwarantowane w Warszawie... żyjemy tu w wielkim napięciu. Liczymy, że w nocy poaresztują nas... Każdej nocy stać się to może...”

OSTATNIE WYBORY W PRZEMYŚLU

Świadek opowiada o ostatnich wyborach dodatkowych w Przemyślu, co do których złożono nowe protesty do Sądu Najwyższego.

— Protokoły z wielu komisji poginęły. Nadesłano tylko kartki obliczeniowe, niepodpisane, z których wynika, że nawet mówie zaufania listy Nr. 7, nie oddali na tę listę głosów, bo wszystkie głosy zapisane są na listę Nr. 1.

PLANY REWOLUCYJNE

Pos. Róg, prezes klubu Str. Ludowego zeznawał oświadczenie już z różnych stron początku powstania Centrolewu.

Adw. Graliński: — Czy w „Wyzwoleniu” nie było planów rewolucyjnych?

— Wszyscy byliśmy zdania, że wojna domowa, to koniec niepodległości Polski.

Prok. Grabowski: — A jakie przemówienie wygłosił pan na kongresie?

— Że w Polsce musi zapanać ład i spokój.

— A o dyktaturze nic?

LISTA ŚWIADKÓW WYCZERPAŁA

Obrona rzekła się kilku świadków. Prokurator również. Lista świadków została w ten sposób wyczerpana.

ZEZNANIA ODCZYTANO

Zeznania świadków, powołanych przez oskarżenie postanowił sąd odczytać. Są to zeznania kom. Szyborskiego o Centrolewie, zagrażającym bezpieczeństwu państwa, p. Lendzion o odezwaniu się p. Mastka w obelżywy sposób o Polsce i droższych świadków.

Odczytywanie zeznań przez przewodniczącego potoczyło się szybko.

Kryzys w rozwodach

— Rozwody nawet dla mody brały się ludziska, Daś jednak, gdy bieda wszystkich nas przyciska, rozwody już nie dla mody, lecz wprost dla wygody, dla szczęścia, spokoju zmalały. W zarobku bowiem ogólnym, poważne stadło mieszka pod dachem wspólnym. A chociaż często sobie dogryzają, lecz cierpią, bo na rozwód pieniędzy nie mają.

Servus

EKSPERTYZA DUKARSKA

Po przerwie obiadowej odbyła się ekspertyza drukarska.

O godz. 2 po poł. stanęli przed Sądem dwaj biegli w sztuce graficznej: Kowalewski, współwłaściciel drukarni, i Pisarkiewicz nauczyciel grafiki. Sąd polecił ekspertom ustalić na podstawie przedstawionych im dowodów rzeczowych, czy druki te wyszły z tłoczni „Robotnika”. Chodzi przede wszystkim o odezwę do policjantów, która nawołuje do odmówienia posłuszeństwa władzom przełożonym.

EKSPERCI NIE MOGĄ USTALIĆ.

Eksperci udali się na naradę

do oddzielnego pokoju. Badanie trwało dłuższy czas, poczem wznowione zostało posiedzenie i eksperci ogłosili opinię, że nie mogą ustalić, która drukarnia tłoczyła przedstawione im druki. Krój czcionek zakwestionowanych druków jest taki, jaki posiada większość drukarni stołecznych.

Biegły Pisarkiewicz dodaje, że duże istnienie prawdopodobieństwo, iż druki tłoczono w „Robotniku”, bo komplet kroju czcionek na to wskazuje, lecz z całą pewnością tego twierdzić nie można.

NIE ODSZUKANY OKÓLNIA NR. 1.

Jeśli chodzi o okólniki, odbi-

te na powielacz, eksperci nie mogą się wypowiedzieć, gdyż wśród dowodów rzeczowych nie został odnaleziony biuletyn informacyjny Nr. 1, który mógłby posłużyć do porównania. Długo szukano ten okólnik, lecz nie udało się go narazie odnaleźć.

JUTRO PRZERWA W ROZPRAWIE

Po wysłuchaniu opinii biegłych przewodniczący odroczył rozprawę do poniedziałku. W ciągu dnia dzisiejszego strony będą mogły zapoznać się z dowodami rzeczowymi i z odpowiednimi wnioskami wystąpią do sądu w poniedziałek.

DANIEL BACHRACH

ŚLADAMI PRZESTĘPCÓW

SENSACYJNE PAMIĘTNIKI

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

W szponach handlarzy narkotykami

Stałem już przeszło godzinę i nie zarobiłem jeszcze ani jednego penny (dziesięć groszy). Byłem zupełnie zziębnięty, cały dzień nic w ustach nie miałem.

Nagle wyszedł z restauracji elegancko ubrany mężczyzna w towarzystwie wytwornej damy. Podbiegłem szybko, by im otworzyć drzwi od samochodu i, zdjawszy czapkę, poprosłem łamanym językiem angielskim o wsparcie. Spojrzał na mnie nagle i wyjmując z kieszeni szyling (około dwóch złotych) wręczył mi go i zapytał: „Czy pan jest Rosjaninem?” Odpowiedziałem twierdząco. Wtedy nieznajomy zwrócił się do mnie w języku rosyjskim: powiedział: „Ma pan tu mój adres, proszę przyjść do mnie jutro około godziny jedenastej, może będę mógł dla pana coś zrobić.”

Z niecierpliwością oczekiwałem następnego dnia. Spodziewałem się, że da mi jakąś pracę. Punktualnie o wyznaczonej mi porze zadzwoniłem do drzwi jego domu. Otworzyła mi pokojówka. Zmierzyła mnie od stóp do głów i kiedy jej pokazałem wręczoną mi poprzedniego wieczora kartę, wprowadziła mnie do saloniku.

Po upływie kilku minut do pokoju wszedł ów nieznajomy. Wypytywał mnie, skąd jestem, i w jaki sposób upadłem tak nisko, będąc człowiekiem inteligentnym i z dobrej rodziny. Odpowiedziałem mu historię mego życia, nie ukrywając niczego. Przez jakiś czas przypatrywał mi się badawczo, nie mówiąc ani słowa, wreszcie odezwał się: „Potrzebuję ludzi odważnych i umiejących trzymać język za zębami. Praca, jaką

panu proponuję, jest nieco ryzykowna i można się łatwo dostać do więzienia. Nie powiem panu narazie, o co idzie, dopiero nie otrzymam pańskiej odpowiedzi, zwracam tylko panu uwagę, że o ileby pan usiłował mnie zdradzić, to życie pańskie będzie w niebezpieczeństwie. Ma pan jeszcze czas cofnąć się i przemyśleć nadal głodem, lub też zgodzić się i mieć przyzwoite mieszkanie, ubranie i dobre utrzymanie, ale uprzedzam raz jeszcze, że o ile zgodzi się pan i wyjawę mu o co idzie, niema już drogi do odwrotu.

— W sytuacji, w jakiej się wówczas znajdowałem, nie namyślając się długo, zgodziłem się. Od tego czasu stałem się członkiem bandy.

— Jak się nazywa herszt bandy? — przerwałem mu.

— Nie uwierz mi pan, jeżeli powiem, że nie wiem jego prawdziwego nazwiska, a jednak tak jest. Powiem panu dalej, że w bandzie naszej znajdują się po dziś dzień członkowie, którzy go jeszcze nigdy nie widzieli, a wykonywali jego rozkazy przez trzech osoby. Mogę tylko panu powieścić, że według mego zdania, nie jest on Rosjaninem, aczkolwiek mówi świetnie po rosyjsku. Powiedziałbym raczej, że jest on Grekiem, albo Rumunem.

— Zechce mi pan teraz powiedzieć, panie Dimitrow, na czym polegała pańska rola w bandzie? Kim jest ów Sasna i od kogo otrzymał pan owe szczotki, jakie pan wyekspedjował do Londynu?

— Rola moja, jak i wielu innych członków bandy, mężczyzn i kobiet polegała na wciąganiu ofiar, używających narkotyki, jak również namawianiu osób słabego charakteru do tego nałogu. O ile szło o ludzi zamożnych, to „stary” zapomocą szantażu zmuszał je do uiszczania dużych sum za milczenie, nie bacząc na kolosalne sumy, jakie pobierał za dostarczoną morfinę lub kokainę.

Dalszy ciąg nastąpi.

Wesoły Kącik

ZIMNO

W budce tramwajowej, na przystanku tłoczno. Część obojętnych czeka na tramwaj, część weszła, żeby się ogrzać i rozetrzeć zgrabię na zimne palce.

— Franek — zwraca się do towarzysza nędznie uderzonego osobnik. — Zjadłbyś co gorącego?

— O jej! I zimnogobym coś zjadł. A masz co?

— Gorącego nie.

— Niech będzie zimne.

— Zimne mam.

— Co?

— No!

— Mamo zimno mi, chodźmy lepiej pieszo — trąca młoda panienka tęga jejmność.

— Zimno ci? Boś głupia! Ja stara jestem, a zimno mi nie jest.

— Mamie ciepło, bo mama tu sta.

— Ty się głupia z matki nie śmiej, bo z kłopotów i zmar-twień tłuszczeje. A że mi ciepło, to nie dlatego, że tłusta, tylko, że dwie pary ciepła noszę! I mróz, żeby nie wiem jak się pchał przez dwie pary do skóry nie dojdzie. A jak ty na mróz w jezuabnej bieliźnie chodzisz, żeby sobie leni nie popsuć, to marznij...

— Niech mama nie gada...

— Matka wie co gada! Jak się który będzie miał żenić, to i bez leni się żeni. A bez ciepłych majtek, to nie chłopca tylko kataru albo gorszej choroby dostaniesz...

Pan w futrze rozmawia z elegancką damą.

— Zima się bardzo klepsko zapowiada. Karnawał będzie smutny. Jeszcze żadnej sali balowej nie zamówiono. Boję się, że wcale balów nie będzie.

— Niech się pan nie martwi. Bezrobotnych mamy dużo. Na pewno kilka balów na bezrobotnych się urządzi. Grunt, żeby zawieje i wielkie śniegi nie stanęły na przeszkodzie.

W drugim kącie budki dwóch bezrobotnych prowadzi inną rozmowę.

— Daj Boże, żeby całą zimą śnieg padał. Robota przy sprzątaniu będzie.

Zimno popsuło wszystkim humor, wszyscy narzekają. Tylko dwóch trzęsących się z zimna łobuziaków humoru nie straciło.

— Kazię, chcesz się ślizgać?

— Chce.

— No to skocz mi w nos. Bo tak zmarzłem, że mi się w nosie ślizgawka zrobiła.

Napoleon Sadek.

Kupon

Bezpłatna pomoc prawna

SZUMOWINY WARSZAWY

Opowieść o niezwykłych, a prawdziwych wydarzeniach z życia stolicy

— Muszę się oswoić z tą myślą — rzekł Mardek.

— Ale ja nie mam czasu. Wczoraj dopiero Pieńkowski tę forszę sprowadził. Dziś jeszcze nie wydał, ale kto wie, czy nie wyda jutro. Jeżeli wziął forszę z P. K. O., to nie poto, aby w domu trzymać. Więc albo już, albo wcale — nalegał Lewczak.

— Niby racja...

— Już wszystko jest przygotowane. Ceśka wyspała do heroaty środek nasenny, działający nawet po zaparzeniu herbaty. Umyslnie kupiła świeżą paczkę nerbaty.

— Sprycarz z ciebie!

— To jeszcze nie! Forszę ma w kasie. Rozbijając — to duża robota. Więc urządziłem się lepiej. Ceśka poszła się podczyszczenia spodni wyjąc klucz od kasy i odbiła go w surowym cieście. Więc już klucz mam podług tego wzoru zrobiony. Pozostała jeszcze „cyfra”. I to Ceśka już załatwiła. Popatrzyła, jak chował tę forszę z P. K. O. do kasy. I usłyszała: krak... — raz, krak, krak, krak, krak — dwa... krak, krak — trzy. A więc „cyfra” jest 142. To znaczy, że trzeba w jednej dziurce pokręcić raz, w drugiej — cztery, w trzeciej — dwa.

— Kasiarskie tajemnice!

— Czekaj ma wprawę. Słowem wszystko mamy w ręku. Węc robisz z nami?

— Nie.

— Gadamawiasz?

Lewczak był szczerze zdumiony. Rzekł:

— Toś frajer, jakich mało! Może ci za mało tyś siaczka, to ci dam dwa. I przecież na tej jednej robocie się nie skończy. Mam jeszcze mnóstwo innych. Zależy mi na tobie, bo masz taką burzującą mordę... A więc? Dasz się namówić?

— Wolałbym zostać uczciwym człowiekiem.

— Właśnie chcę ci to umożliwić. Jeżeli nie będziesz wyrzucał zarobionej forsy, to szybko uzbierasz sobie taki kapitał, że będziesz mógł sobie założyć jakiś interes handlowy, albo nawet pożyczać na procent. Już mam taki drugi pomysł, związany z tym pierwszym. Posłuchaj...

Lewczak nachylił się Mardkowi do ucha i szepnął:

— Pieńkowski mówi wszystkim, że ta dziewczynka, którą wychowuje, to siostrzeniczka-sierotka. Ale to musi być bujda, bo co parę dni przychodzi tam do niego na Wolską, chylikiem jakaś fajna młoda kobieta, jak malowanie, w futrach i jedwabach. I takie ciackania i mgdalenia odchodzą między tą kobietą a dziewczakiem, że aż miło! Z pewnością to matka bachora. Miała go z lewej strony, chowa więc u Pieńkowskiego, żeby mąż się nie dowiedział. Baba musi być monetarna, bo stroje, brylanty, perły... Forsy musi mieć, jak lodu.

— A Ceśka nie wie, co to za jedna?

— Starła się dowiedzieć, ale nie mogła.

— Ile lat może mieć ta kobieta?

— Niedużo więcej, niż dwadzieścia.

— A dziecko?

— Pięć — sześć. Ale widzę, że zapaliłeś się do sprawy?

— Bo to zaczyna być ciekawe.

— Bardzo nawet. Widać, że baba ma męża, bardzo forsiastego. Gdyby wszystko wyszło najaw, byłby skandal, bajc, wstyd i przykreść. Na tem właśnie możemy zrobić bardzo dobry interes. Sam rozumiesz, jaki...

— Tak. Ale co ja bym miał przy tem do roboty?

— Gay tylko wyszczepujemy, kto jest jej mężem, ty się ubierzesz elegancko i pojedziesz do niej na Wolską, mówiąc, że chętnie przyjęlibyśmy małą pensyjke miesięczną za milczenie. Bo jak nie, rzucimy małą zapalczkę na siano, jedzone przez osła — jej męża, a wtedy mógłby się zrobić taki pożar, że żadna straż go nie ugasi.

Mardek namyślił się. Ładne rzeczy mu proponowano! Rabunek z włamaniem, potem szantaż. Miano się prawo, spodziewać, zresztą, tego po człowieku, który dopiero co odsiedział sześć lat za fałszowanie pieniędzy. To też Lewczak naglił:

— Nie mam czasu dłużej gadać z tobą? Chcesz siłkę ze mną i ze Szlają?

Mardek drgnął. Przeszył go straszliwy dreszcz. Ze Szlają? Ach, więc to on jest współnikiem Lewczaka?

Lewczak jest mózgiem, Szlaja wykonawcą.

I nagle przypomniało mu to wszystko Jadzię.

Tymczasem Lewczak mówił dalej:

— Aby cię zachęcić, powiem ci jeszcze coś. Szlaja wie tylko o Pieńkowskim, a o tej pensji miesięcznej jeszcze nie. Węc mu o tem nie powiem i podzielimy się tą robotą bez niego. Wyszłedzisz babę i potem z nią pogadasz, Cesia nawet mi dała jej fotografię, którą zostawiła dziecku.

Mardek wziął fotografię, ale czyż mógł poznać w wystrojonej pięknej kobiecie oblicze dziewczątka, które ostatni raz widział w pierwszym rzędzie gawiedzi, gapiącej się, jak oblegano go w domu? A jednak coś w nim drgnęło...

Lewczak zniecierpliwził się:

— Ostatni raz pytam się: tak czy nie?

— Nie! Jeszcze na pierwszym się zgodził, ale na dręczenie biednej kobiety, która chce ukryć owoc swej miłości, — na to nie pójdę nigdy!

Lewczak spojrział na niego ze złością. Szepnął:

— Więc po raz ostatni: nie?

— Nie.

— Spodziewam się, że przynajmniej nie będziesz kapował? Albo nie zdmuchniesz mi mojej roboty z przed nosa.

Mardek wzruszył ramionami z pogardą:

— Niema obawy!

Był tem wszystkiem tak przejęty, że pograżył się w głębokiej zadumie. Myślał o Jadzi, gdzie się teraz podziewa, czy bardzo nieszczęśliwa. Widząc to, Lewczak nie mógł się powstrzymać. Nałóg „dolinarski” odezwał się w nim z całą siłą. Cichutko i niepostrzeżenie, ze zdumiewającą zręcznością wsunął rękę do kieszeni Mardka i wysunął z niej — nowiutki rewolwer i papierosnicę, pierwsze nabytki Mardka po wyjściu z więzienia. Jak bardzo te dwa przedmioty miały się później przydać Lewczakowi i jaką decydującą odegrały rolę, przekonamy się niebawem.

W obawie, aby Mardek, wynurzając się z zadumy, nie spostrzegł kradzieży, Lewczak wolął zwać. Z całym spokojem wyciągnął więc rękę do Mardka, mówiąc:

— Dowidzyska, bracie! Nie mam żalu do ciebie, żeś mi dał kosza. Może innym razem, jak cię bieda przycisnie, będziesz miększy. Oddaj mi tylko fotografię. Przecież ci niepotrzebna.

Mardek wyjął ją i... nagle wpił w nią oczy z całej siły.

I widocznie jednak musiał coś w niej odnaleźć, bo aż krzyknął z radości, a zarazem z bólu i trwogi.

Nie ulega wątpliwości — przecież to ona! Ona, którą poszukiwał daremnie po całej Warszawie. To ona! To jego mała! Jego dziewczyna z Targówką! To jego Wisienka!

Lewczak, zdumiony, zapytał:

— Co ci to, brachu? Zakrzusiliś się ością wieloryba?

Ale Mardek go nie słuchał. Jadzia, Pieńkowski, dziecko, kasa i 20.000 złotych pomieszały mu się w głowie i wirowały w jakimś obłądnym tańcu. Stopniowo zaczynał rozumieć. Jadzia ukrywa swe macierzyństwo. Wyszła zamaż bogato. A od kogoż mogłoby być to dziecko, skoro ma około sześciu lat? Czy... nie... od... niego?!

O, Jezul... Przecież to oszaleć można!

Dalszy ciąg nastąpi.

JAK ŻYJE PRACUJĄCA WARSZAWA?

Wielka ankieta „Ostatnich Wiadomości” o wszystkich zawodach i rzemiosłach stolicy

K R A W C Y

Ciężki kawałek chleba. — Krawiectwo. — Rozwój chałupnictwa i likwidacja warsztatów. — Pomysłowy rok — 1923. — Powrót bezrobocia. — Wyzysk i taneta!

Pisząc o krawcach, musimy sprostować pewną nieścisłość, jaka się wkradła do pierwszego artykułu o szewcach: oto było wyurukowane, że zarobek szewca-chałupnika wynosi dziennie... 16 zł. Uważny czytelnik na pewno zorientował się od razu, że jest to omyłka. Naprawdę bowiem, szewca-chałupnik zarabia 16 zł. tygodniowo z czego ma wiele do wydawania!...

O krawiectwie mówi się, że jest lekkim zajęciem.

— No, bo cóż to za praca? — powiada lekceważąco jeden i drugi. — Siedzi sobie krawiec w mieszkaniu, dłużej igłą, a po tem każde sobie płacić kolosalne sumy!...

Tak mogą mówić o krawiectwie ludzie, którzy, wogóle, nie znają miary wysiłku ludzkiego.

Bowiem krawiectwo jest zawodem trudnym i uciążliwym, w wysokim stopniu ujemnie oddziałującym na zdrowie tych, którzy się nim trudnią.

Statystyka chorób zawodowych, stwierdzająca liczne, procentowe, wypadki u krawców: blednicy, gruźlica, ślepoty, zaniku rozwoju mięśniowego — jest najlepszym świadectwem trudów, jakie towarzyszą zawodu krawca.

Te cierpienia zawodu krawieckiego w dużej mierze wypływają z warunków, w jakich krawcy pracują. Warto przyrzeć się tym warunkom.

Sytuacja dzisiejsza sprzyja w jak największym stopniu rozwojowi chałupnictwa wogóle, a na terenie krawiectwa w szczególności. Dlaczego? A oto dlatego, że pracodawcy, którzy ongi posiadali prawdziwe fabryki odzieży z wieloma pracownikami ubezpieczonymi na wypadek choroby, bezrobocia i t. p., zorientowali się, że lepiej będzie te same prace wykonywać nie u siebie przez własnych robotników krawieckich, za których trzeba przecież opłacać świadczenia socjalne, lecz — u chałupników, którzy, jak wiadomo,

żadnych świadczeń socjalnych nie ponoszą...

W ten sposób zlikwidowano masę warsztatów krawieckich przy przedsiębiorstwach, a miejsca ich zajęli krawcy — chałupnicy, którzy otrzymywane roboty wykonywują u siebie w domu. Ten dom — to mała izdebka robotnicza, będąca zarazem warsztatem, sypialnią, kuchnią, słowem — wszystkim. Można sobie wyobrazić jak niszczy się zdrowie kilku, czy kilkunastu osób stłoczonych w takiej izdebce, w której powietrze, prześycone wyziewami i zaduchem, zamiast życia — śmierć niesie!

Krawiec stłoczony w takiej izdebce i mocno nachylony w pozycji stale ugniatającej klatkę piersiową — nabawia się jeszcze jednej choroby wskutek długiego znajdowania się w nienormalnej pozycji — choroby przewodu pokarmowego...

Czy ktoś myśli o naprawieniu tych fatalnych stosunków? A jeżeli tak, to czy prędko to nastąpi?

Cofnijmy się nieco pamięcią wstecz. Gay pracownicy w innych gałęziach zatrudnieni, stale poprawiają sobie warunki pracy, — w krawiectwie jest co raz gorzej; pod tym względem nieustannie coła się ono...

Mniej więcej do r. 1923 było względnie możliwie. W tym czasie — trzeba sobie przypomnieć — w okresie dewaluacji marki polskiej obdarci w czasie wojny rzesze ludności poczęły ubierać się... Wzrost zapotrzebowania odzieży tak był nagły i wielki, że... zabrakło krawców dla pokrycia tego zapotrzebowania. Zdawało się, że przed krawiectwem ściele się bajeczna droga... kariery. Złudzeniu temu uległy rzesze młodzieży, zachęczone przez przedsiębiorców krawieckich... Do rzemiosła krawieckiego rozpoczął się masowy napływ tej młodzieży.

Ale te dobre konjunktury nie trwały długo. Po roku, t. j. w r. 1924, rynek był już dostatecznie nasycony odzieżą. Wśród krawców poczęły zjawiać się bezrobotni. Wędrowali ci ludzie — pozbawieni jakiegokolwiek organizacji zawodowej — od przedsiębiorcy do przedsiębiorcy i przeliczytowywali się, który z nich taniej będzie pracował. Dziś więc doszło do tego, że krawiec pracuje nawet za 3 — 5 zł. dziennie; o ośmiogodzinnym dniu pracy mowy niema, bo gdyby którykolwiek z nich się oń upomniał, straciłby bezapelacyjnie pracę.

Nadmiar złego rozwinęło się niesłychanie chałupnictwo, t. j. pojawiła się masa przedsiębiorców, krawców, zabierających robotę do domu, nieraz, zatrudniających po kilku, a nawet kilkunastu robotników. Ludzom tym chętnie przedsiębiorcy powierzają robotę, bo, oprócz tego, że — jak wspomnieliśmy — nie płacą za nich świadczeń socjalnych, znajdują jeszcze pretekst do niewykupywania patentów i unikania wielu innych świadczeń na rzecz Skarbu.

W taki to sposób do krawiectwa wcisnęło się sporo rozmaitych typów, nic wspólnego z niem nie mających, a tylko na niem i na pracownikach przez siebie zatrudnionych, żerujących, typów, które wyparły z rynku robotę firm solidniejszych.

— Dziś, dawne solidne przedsiębiorstwa — pisze nam jeden z krawców, p. St. M. — znajdują się u progu ruiny, a te, które wyżyływały pracowników i ośzukiwały publiczność, dając jej lichą odzież, posiadają kamienice i są panami sytuacji w przemyśle. Robotnicy — chałupnicy ciężko na nich pracują.

O dalszych losach krawców — następnym razem.

J. Sybirski.

P. S. Prosimy p. St. M. o zadzwonienie w godz. 5 — 8 po poł. pod nr. tel. 783-64.

KRONIKA KRAKOWA

Sobota: św. Sabiny.

Niedziela: św. Mikołaja.

Wschód słońca o g. 7.24, zachód g. 15.28

Stan pogody:

Pochmurno z opadami ocieplenie do odwilży, umiarkowane lub dość silne porywiste wiatry południowe i południowo zachodnie. W górach wiatr halny.

Przepowiednie astrologiczne.

Godziny przedpołudniowe niezłe, zato po południu wpływy pogarszają się i doprowadzają do niepowodzenia, oraz zawód w niektórych sprawach.

Nie działać w ważnych przedsięwzięciach. Baczność w podróży.

Sobota.

Teatr miejski: „Odnalezione serce“ wiecz. „Młody las“.

Apollo: „Precz z miłością“.

Bagatela: „Laurel i Hardy za kratami“.

Słońce: „W nocie upojen“ I. Petrowicz Ag. Esterhazy.

Sztuka: „Parada miłości“.

Świt: „Halka“.

Światowid: „Rapsodia węgierska“.

Uciecha: „Błękitny ekspres“.

Warszawa: „Czarne Domino“.

(Harry Liedtke).

Radio (Sobota).

Godz. 13.10 Komunikaty, 15.15 Transmisje z Warszawy, 15.45 Komunikat, 15.50 Pogadanka dla chorych w szpitalach, 16.05 Płyty, 16.20 „Radjokronika“ 17 Nabożeństwo, 18.05 Program dla dzieci, 18.50 Rozmaitości, 19.15 Transmisje z Warszawy, 19.25 Program, 19.30 „Przegląd polityki zagranicznej“, 19.45 do 24 Transmisje z Warszawy.

Nocny dyżur aptek.

Rynek 22, Florjańska 15, Karmelińska 23, Aleja 29 Listopada 5, Dietla 76, Kalwaryjska 27.

Wpadł pod tramwaj.

Pogotowie ratunkowe wyjeżdżało na Mały Rynek do Wojciecha Złotka, lat 66 emeryt. funkc. tramwaj. zam. Plac Zgody 18 który usiłował wskoczyć w czasie biegu do doczepki tramwajowej, a potknąwszy się wpadł pod wóz tramwajowy doznając ogólnego potłuczenia i ranę dartą na lewej skroni. Przewieziono go do szpitala św. Łazarza. Straż pożarna, którą równocześnie wezwano nie interwenjowała.

Wódka do utrzymania formy sportowej.

W tych dniach zakończono toczące się od miesiąca obrady między Międzynar. Komitetem Olimpijskim a rządem Stanów Zjednoczonych w sprawie dowozu napojów alkoholowych dla zawodników na Olimpiadzie w Los Angeles.

Zawodnicy europejscy opierali swe żądanie na fakcie, iż kilkutygodniowa przerwa w spożywaniu alkoholu wpłynie ujemnie na ich formę sportową.

Władze amerykańskie zgodziły się ostatecznie na wóz napojów wysokowych, pod tym warunkiem, iż zawodnik, wiozący ze sobą alkohol, będzie miał zaświadczenie lekarskie, w którym dokładnie wyszczególniona będzie ilość alkoholu, potrzebna danemu sportowcowi do utrzymania formy.

Przymusowe opodatkowanie na walkę z bezrobociem.

Prezydium Komitetu dla spraw bezrobocia, ze względu na to, że dobrowolna zbiórka między właścicielami realności nie daje prawie żadnego rezultatu, postanowiło przedłożyć magistratowi m. Krakowa wniosek na przymusowe opodatkowanie na cele walki z bezrobociem zegarów elektrycznych do klatek schodowych, względnie wodomierzy. Prezydium miasta ustosunkowało się życzliwie do powyższego wniosku.

Najazd Podhalan na Kraków.

W niedzielę o g. 11.30 w „Złotej Sali“ Domu Katol., odbędzie się uroczysta akademja ku uczczeniu 40-letniej działalności podhalańskiej głośnego poety Kazimierza Przerwy-Tetmajera.

W czasie uroczystości wygłoszony będzie piękny wiersz Stanisława Stwory, poświęcony jubilatowi, a ilustrowany muzyką góralską i śpiewami.

Na sali znajdują się liczni Podhalanie w góralskich strojach z własną muzyką, którzy zatańczą „zbójnickiego“.

Ceny biletów wynoszą 1 zł. na wszystkie miejsca, zaś dla młodzieży 50 gr.

Spis ludności.

Dziś w sobotę o g. 5 popoł. odbędzie się w Sali Kupieckiej w Magistracie (Gł. gmach II. p.) zebranie informacyjne w sprawie II. powszechnego spisu ludności dla właścicieli realności.

Polka najpiękniejszym manekinem w Londynie.

Najpiękniejszym i najlepiej płatnym manekinem w Londynie jest Polka, 21-letnia Anna Niżyńska, która pracuje w jednym z największych i najelegantszych magazynów mód.

Niżyńska znana była z piękności i klasycznej budowy w Paryżu w dzielnicy Mont-parناسe, wśród malarzy, jako modelka.

Po przyjeździe do Londynu zaangażowała jako „manekina“ Niżyńską, najelegantszy magazyn mód, który płaci pięknej Polce ogromną pensję, wynoszącą zgórą 300.000 zł. rocznie.

Wystawa rolniczo-przemysłowa ziemi krakowskiej.

W magistracie odbyło się walne zebranie Towarzystwa tej wystawy, na które przybyli reprezentanci wszystkich sfer społecznych Krakowa.

Wicewojewoda Bilek wskazał na korzyści, jakie wystawa może przynieść dla Krakowa i Ziemi krakowskiej.

Będzie ona mobilizację i próbą sił twórczych, będzie nauką pogłówną w pracy nad wyjściem ze stanu depresji.

Po przemówieniach szeregu osób, dokonano wyboru Prezydium honorowego.

Zamach samobójczy przy ul. Dietlowskiej. Przyczyną zawód miłosny.

W domu przy ul. Dietlowskiej l. 47, targnął się na swe życie 30-letni Dawid Zagernowski, fryzjer, wypiszący wielką ilość

spirytusu denaturowego.

Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego, udzielił pomocy desperatowi, poczem przewiózł

go do szpitala św. Łazarza.

Powodem rozpaczliwego kroku miało być porzucenie Zagernowskiego przez jego narzeczoną.

Żerowanie niebieskich ptaków. Naciągali, kogo tylko mogli.

Po Krakowie rozbijali się dwaj starsi już, nieznanymi mężczyznami, których często można było widzieć po restauracjach i kawiarniach. Ponieważ policja miała ich na oku, przytrzymała obu osobników, a śledztwo ujawniło szereg przestępstw dokonanych przez tych starszych już niebieskich ptaków.

Byli to 38-letni Adam Raciborski z Kalisza, podający się

za przemysłowca, oraz 38-letni Zygmunt Stanisław Rogala Koczorowski z Zaborowa (powiat Piotrków), podający się za urzędnika prywatnego. Obaj nie mieli stałego miejsca zamieszkania.

Ustalono że stołowali się oni po różnych restauracjach w Krakowie, mieszkali w hotelach i domach prywatnych, skąd ulatniwali się pokryjomu, nigdzie nie płacąc.

Nachodzili również różne instytucje społeczne i humanitarne, pod pozorami zmierzającymi jedynie do oszustw. Obu łobuzów osadzono w aresztach sądowych.

Ponieważ zachodzi przypuszczenie, że oszuści naciągali wielką ilość osób, policja prosi poszkodowanych, o zgłaszanie się do I komisariatu przy ul. Starowiśniej 15.

Spis ludności.

Każdy musi spełnić swój obowiązek.

W środę, 9 grudnia br. o godz. 8-ej rano wyruszą komisarze spisowi aby przeprowadzić spis ludności i budynków według stanu o północy z dnia 8 na 9-ty grudnia 1931 r. Spis będzie dokonywany na drukowanych formularzach, które wypełni komi-

sarz spisowy w mieszkaniu na zasadzie informacji, udzielanych przez głowę gospodarstwa domowego lub osobę dorosłą ją zastępującą.

Komisarz spisowy może już w dniu 7 bm. (poniedziałek) pozostawić niektórym głowom gospo-

darstwa domowego do wypełnienia formularz A, a w dniu 9 grudnia po wypełnieniu i podpisaniu przez zeznającego go zabrać.

Informacje udzielone komisarzowi są uważane za bezwzględnie tajemnicze.

Skradli 72 pary obuwia.

Do sklepu z obuwiem Henryka Minda, przy ul. Zwierzynieckiej 7, włamali się w nocy złodzieje i skradli 72 pary trzewików, wartości 1300 zł.

Policja wysłedziła i aresztowała sprawców włamania, a to 23-letniego Albina Kułakowskie-

go ślusarza, znanego złodzieja, oraz 25-letniego Bronisława Ziemkę szofera z Górki narodowej.

Część skradzionego towaru odebrano od opryszków i zwrócono poszkodowanemu.

Tragiczne strzały na postrach.

W Tenczynku pow. Chrzanów, inż. Fonferko Kazimierz został zbudzony nocy onegdajszej przez swoją żonę okrzykiem „wstawaj, bandyci!“.

Zerwawszy się z łóżka Fonferko ujrzał przez oszklone drzwi na werandzie nieznanego osobnika, którego wezwał okrzykiem „ręce do góry bo strzelam!“.

Ponieważ osobnik ów nie reagował na okrzyk, Fonferko dał przez okno 4 strzały rewolwerowe, rzekomo na postrach, po-

czem widząc, że osobnik ów zbiegł, położył się spać.

Następnego dnia zauważył Fonferko owego osobnika z przestreloną pierśią w ogrodzie, nie dającego znaku życia.

Zwłoki nieznanego osobnika przewieziono do kostnicy cmentarnej w Tenczynku. Przy zwłokach nie znaleziono żadnych dokumentów.

Policja prowadzi energiczne dochodzenia w tej sprawie.

Wystawa wewnątrz w Krakowie.

Kraków wzbogacił się znowu piękną i ciekawą wystawą. Urządziła ją „Liga propagandy wytwórczości krajowej w Krakowie“, w miejskiej hali wystawowej, przy ul. Rajskiej 12.

Wystawa obejmuje meble meblarskie, kilimy, dywany, firanki porcelanę, witraże i t. p. Uroczystość otwarcia odbyła się wo-

bec licznie przybyłych przedstawicieli władz, prasy, oraz publiczności. Pierwszy przemówił prezes Ligi, Zyczenia wystawie składał wiceprez. m. Ostrowski imieniem miasta oraz wicedyr. Seifert imieniem Izby przem. handl. w Krakowie. Wystawę otworzył wicewoj. Bilek, przecinając wstęgę w kolorach narodowych.

Wiadomości Kobiece.

Najnowszy numer tego świetnego tygodnika dla kobiet nadszedł już do Krakowa i jest do nabycia w kioskach po 10 gr.

Atak szofera na słup telegraficzny.

Szofer samochodu Kr. 6394, jadąc ulicą Krowoderską w kierunku Aleji Słowackiego, najechał na rogu tychże ulic, na słup telegraficzny, który uszkodził.

Pożar.

Na ul. Ogrodowej w domu pod l. 4 powstał w piwnicy pożar, gdzie zapaliły się nagromadzone tam słoma w snopach, oraz worki ze szmatami. Wezwana straż pożarna ogień ugasiła.

Handlowanie asygnatami na obiady.

Miejski Komitet do spraw bezrobocia komunikuje, że bezrobotni, którzy handlować będą asygnatami na deputaty i obiady, lub spieniężać otrzymane artykuły żywności, pozbawieni będą dalszej pomocy doraźnej przez wykreślenie ich z rejestru.

Z teatru m. im. J. Słowackiego.

Dziś wchodzi na afisz głośna sztuka Jana Adolfa Hertza „Młody las“, osnuta na heroicznym odruchu młodzieży polskiej w b. Kongresówce przeciwko ciemniącej szkole rosyjskiej. Sztukę reżyseruje p. W. Nowakowski. Dziś i w niedzielę po południu „Odnalezione serce“.

KABARET-DANCING MOULIN-ROUGE

otwarty codziennie od g. 10 wiecz. W soboty, niedzielę i święta

FIVE O'CLOCK z pełnym artystycznym programem. Podwieczorki zł. 2.50.

Rozpowszechniajcie Ostatnie Wiadomości Krak.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 104-82 (od godz. 8 — 11 w poł.)

CENY OGŁOSZEN: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 50 gr. Drobne 30 groszy za wyraz. Prenumerata miesięczna zł. 3 wraz z odnośnikiem do domu.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródku 2